

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

223101010

Inventář

Archivní pomůcka č. 617

NAD č. 2059

Značka archivního souboru: NF MV Postřekov

Národní fronta - místní výbor Postřekov

1973-[1981]

Zpracoval: Monika Žáčková

Horšovský Týn 2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Národní fronta. Místní výbor Postřekov (Postřekov, Postřekov, Domažlice, Česko : 1954-1990)	3
II. Dějiny archivního souboru	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	7
Příloha Seznam použitých zkratk	8
Jednotky popisu	9
Orgány místního výboru Národní fronty	9
Úřední agenda místního výboru Národní fronty	9
Rejstřík korporativní	10
Rejstřík zeměpisný	11

I. Dějiny původce archivního souboru

Národní fronta. Místní výbor Postřekov (Postřekov, Postřekov, Domažlice, Česko : 1954-1990)

CAM: 144911

místní orgán sdružení politických stran a společenských organizací

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: MV NF Postřekov, užití: zkratka/akronym, čeština

Vznik, vznik změnou předchůdce: 1954

předchůdce: Národní fronta. Místní akční výbor Postřekov (Postřekov, Postřekov, Domažlice, Česko : 1948-1954)

Zánik, zánik ukončením činnosti: 1990

Vztahy:

sídlo: Postřekov (Postřekov, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Postřekov (Domažlice, Česko)

Dějiny

Národní fronta, ustavená již na jaře roku 1945 na podkladě Košického vládního programu, se stala politickou základnou veřejného života. Pevná organizační struktura však vznikla až po únoru 1948, kdy byly vytvářeny akční výbory Národní fronty všech stupňů.

Místní akční výbory Národní fronty (MAV NF) se ustavovaly ze zástupců všech složek Národní fronty, tedy politických stran, celonárodních organizací a případně dalších složek, které v obci vyvíjely činnost, na základě delegačního principu. Počet členů MAV NF nebyl přesně stanoven, zprvu však neměl být větší než dvanáct. Určoval se podle počtu organizací a složek v obci a podle velikosti obce. Vedoucí postavení v MAV NF měla Komunistická strana Československa (KSČ).

Akční výbory ukončily svoji činnost v průběhu roku 1954 v souvislosti s dokončením „očisty“ a připravovanými volbami do národních výborů. Jejich organizační strukturu založenou na územním principu převzaly výbory Národní fronty různých stupňů. Jednalo se víceméně pouze o formální změnu, kdy v důsledku vývoje a ustálení politických poměrů se i MAV NF Postřekov během roku 1954 přeměnil na Místní výbor Národní fronty (MV NF) Postřekov.

Postavení Národní fronty v politickém systému republiky upevnila nová ústava Československé socialistické republiky z 11. července 1960 (ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky), kde je Národní fronta charakterizována takto: „Národní fronta Čechů a Slováků, v níž jsou sdruženy společenské organizace, je politickým výrazem svazku pracujících měst a venkova, vedeného KSČ.“

Počátkem 60. let 20. století ukončila většina MV NF na domažlickém okrese svoji činnost. Do roku 1968 pracovaly většinou jen městské výbory Národní fronty a MV NF ve větších obcích. Jak tomu bylo v Postřekově, se prozatím nepodařilo dohledat, jelikož se dochoval pouze přehled MV NF na okrese Domažlice vypracovaný Okresním výborem Národní fronty Domažlice (OV NF) z 11. února 1961, v němž jsou uvedeny rušené MV NF, ale MV NF Postřekov mezi nimi uveden není.

Postupné změny politické situace se odrážely i v činnosti Národní fronty. Po událostech zvaných „Pražské jaro“ byl 13. září 1968 přijat zákon č. 128/1960 Sb., o Národní frontě, umožňující existenci a činnost jen těm politickým stranám a organizacím, které byly sdruženy v Národní frontě. Na základě tohoto zákona Ústřední výbor Národní fronty České socialistické republiky vytvořil „Statut Národní fronty České socialistické republiky“, který definoval principy činnosti a organizační strukturu organizace. Nejprve došlo k rozšíření a přestavbě stávajících MV NF ve větších obcích a postupně se opět ustavovaly MV NF i v menších obcích (k 30. září 1973 jich na domažlickém okrese bylo ustaveno 46). Ustavující

zasedání MV NF v Postřekově se konalo 26. června 1970.

Shora zmiňovaný zákon o Národní frontě neplatil dlouho, v prosinci roku 1970 byl zrušen zákonem č. 146/1970 Sb., kterým se ruší zákon č. 128/1968 Sb., o Národní frontě, neboť úloha Národní fronty Čechů a Slováků byla v podstatě zakotvena v Ústavě Československé socialistické republiky. Zrušením zákona zanikla také platnost „Statutu Národní fronty České socialistické republiky“, který nahradil dokument nazvaný „Národní fronta Československé socialistické republiky a hlavní principy její činnosti“ schválená 27. ledna 1971 na celostátní konferenci Národní fronty Československé socialistické republiky. Platil až do ukončení činnosti Národní fronty. Činnost Národní fronty se měla soustředit (pod vedením KSČ) na získávání a politické sjednocování tříd a společenských vrstev sdružených ve společenských organizacích a politických stranách. Současně Národní fronta sjednocovala a koordinovala jejich všeobecnou politickou činnost v souladu s programem a usneseními KSČ. Činnost MV NF se postupně omezila především na řízení a kontrolu nad státně politickými akcemi, kulturními akcemi, osvětovou a výchovnou činností a činností jednotlivých společenských organizací.

V roce 1986 MV NF Postřekov sdružoval 12 politických a společenských organizací Národní fronty. Schůze MV NF se konaly pravidelně jednou za měsíc. Činnost MV NF se řídila ročním plánem práce, orientovala se především na zabezpečení jednotlivých státně politických akcí (oslav k výročí osvobození Československa, Velké říjnové socialistické revoluce, Měsíce československo-sovětského přátelství, Mezinárodního dne žen, mírových ohňů apod.). MV NF spolupracoval také s Místním národním výborem Postřekov. Dvakrát ročně svolávaly společná zasedání, projednávaly především otázky volebních programů Národní fronty, kulturně výchovné činnosti a otázky zlepšování životního prostředí a zvelebování obce. Místní společenské organizace Národní fronty předkládaly MV NF své individuální závazky, jejichž nejčastějším obsahem bylo plnění volebního programu Národní fronty, zabezpečení společensko-politické a kulturní činnosti či pomoc v zemědělství.

V souvislosti s politickým vývojem v Československu po 17. listopadu 1989 došlo zákonem č. 135/1989 Sb., kterým se mění ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, ke zrušení jejího článku čtyři o vedoucí úloze KSČ. Dále byl upraven článek šest, který definuje Národní frontu tak, že „Národní fronta je politickým výrazem svazku národů a národností, sociálních vrstev a zájmových skupin. Mohou se v ní sdružovat politické strany, společenské a zájmové organizace.“ Ústřední výbor Národní fronty Československé socialistické republiky ukončil činnost 7. února 1990 a Národní fronta tak jako celek tímto dnem zanikla, její majetek připadl státu, nižší složky byly uvedeny do klidového stavu a v průběhu roku 1990 ukončily svou činnost. Činnost ukončil v roce 1990 i MV NF Postřekov.

Vnitřní struktury korporace

Orgány Národní fronty na všech stupních nebyly voleny, ale jmenovány vedením masových organizací a politických stran. Zpravidla byl jmenován předseda, místopředseda a jednatel místního výboru Národní fronty (MV NF). Předseda měl za úkol svolávat schůze MV NF, řídit práci MV NF, udržovat styk s okresním výborem Národní fronty (OV NF) na různých aktivech a konferencích, místopředseda měl zastupovat předsedu v jeho nepřítomnosti a starat se o plnění plánu práce obce. Jednatel vedl kartotéku MV NF, vyřizoval administrativu MV NF, spolu s předsedou podepisoval odeslanou poštu, dohlížel na činnost masových organizací v obci, pořizoval zápisy ze schůzí MV NF a zasílal je v opise na OV NF. Pomocnými orgány MV NF byly komise (stálé či dočasné). Schůze MV NF se konaly obvykle jednou za měsíc.

Předsednictvo MV NF Postřekov zvolené na ustavujícím zasedání 26. června 1970:

Tauer Josef (předseda);
Konopík Jakub (místopředseda);
Reiniger Rudolf (jednatel);
Vrba Eduard (pokladník);
Nozar Josef (člen);
Kubíček Josef (člen);
Šindelář Jan (člen).

V roce 1986 MV NF Postřekov tvořilo 21 členů pléna, z toho 9 členů předsednictva.

Doložení předsedové MV NF Postřekov:

Jahn Kryštof (ve funkci doložen v letech 1960–1961);

Tauer Josef (ve funkci 1970–pravděpodobně 1972);
Šlejs Štěpán (ve funkci pravděpodobně 1972–1976);
Frydryšek Miloslav (ve funkci 1976–1981);
Tauer Josef (ve funkci 1981–1986);
Zemko Petr (ve funkci 1986–1990).

Funkce korporace

Dohled nad nekomunistickými politickými stranami;
koordinace a řízení práce společenských organizací zapojených v Národní frontě;
koordinace a řízení průběhu státně politických akcí;
organizace voleb;
kádrová práce;
kontrola činnosti veřejných orgánů;
dohled nad hospodářskými, kulturními, církevními, školskými a sociálními záležitostmi včetně zemědělství.

Normy - konstitutivní

Zákon č. 75/1948 Sb., o volbách do Národního shromáždění.
Zákon č. 213/1948 Sb., o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů.
Ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky.
Zákon č. 128/1968 Sb., o Národní frontě.
Zákon č. 146/1970 Sb., kterým se ruší zákon č. 128/1968 Sb., o Národní frontě.
Ústavní zákon č. 135/1989 Sb., kterým se mění ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky.
Ústavní zákon č. 376/1990 Sb., kterým se mění Ústava České a Slovenské Federativní Republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně (SOKA Domažlice), fond Národní fronta – místní výbor Postřekov.
SOKA Domažlice, fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice, kar 65, inv. č. 282.
SOKA Domažlice, fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice, kar 70, inv. č. 282.
SOKA Domažlice, fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice, kar 73, inv. č. 282.
SOKA Domažlice, fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice, kar 76, inv. č. 282, 283, 286.
SOKA Domažlice, fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice, kar 77, inv. č. 290.
SOKA Domažlice, fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice, kar 79, inv. č. 291.

Odkaz na zdroje informací

ŽÁČKOVÁ, Monika. Národní fronta – okresní výbor Domažlice 1948–1990: inventář. inventare.cz: inventáře a katalogy Státního oblastního archivu v Plzni [online].: <https://www.inventare.cz/soap-do/ap0478>

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Ukládání písemností orgánů Národní fronty se řídilo „Dohodou mezi Ústředním výborem Národní fronty České socialistické republiky a Ministerstvem vnitra České socialistické republiky (archivní správou)“ z roku 1978 a „Skartačním plánem pro uschovávání a vyřazování písemností orgánů Národní fronty“.

O uložení dokumentů původce archivního fondu Národní fronta – místní výbor Postřekov či jejich případných ztrátách nejsou k dispozici žádné informace. Původce pravděpodobně neměl žádný spisový plán, na dochovaných spisech se neobjevují prezenční razítka, nejsou vyznačena ani čísla jednací.

Přímý zdroj akvizice:

Písemnosti archivního fondu Národní fronta – místní výbor Postřekov převzal Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně 17. května 2021 (č. přírůstků 2021/021 DO) v rámci skartačního řízení u Obecního úřadu Postřekov.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Archivní fond Národní fronta – místní výbor Postřekov obsahuje archiválie z let 1973–[1981]. U nedatovaných archiválií byl časový rozsah na základě diplomatického rozboru stanoven odhadem a je uveden v hranatých závorkách (kar 1/7).

Vzhledem k tomu, že dochované spisy nejsou označeny žádnými ukládacími znaky, zpracovatelka se rozhodla je zpracovat podle uměle vytvořeného pořadacího schématu. Schéma pro jejich uspořádání vzniklo na základě prostudování a rozboru písemností archivního fondu s přihlédnutím k uměle vytvořenému schématu sestavenému pro uspořádání archiválií archivního fondu Národní fronta – okresní výbor Domažlice. Dochované archiválie jsou uspořádány obvyklým způsobem podle evidenčních jednotek. Rozlišení typu archiválie odpovídá také příslušná evidenční jednotka. Pořadí jednotlivých složek v rámci kartonu značí číslo uvedené za lomítkem ukládací jednotky karton (kar).

Jednotky popisu jsou rozděleny do dvou sérií: orgány místního výboru Národní fronty a úřední agenda místního výboru Národní fronty. Do série nazvané orgány místního výboru Národní fronty jsou zařazeny zápisy a usnesení ze schůzí místního výboru Národní fronty. Dochovaná kniha zápisů ze schůzí místního výboru Národní fronty a společných schůzí místního výboru Národní fronty s Místním národním výborem Postřekov, Agitačním střediskem Postřekov a místní organizací Komunistické strany Československa Postřekov (ukn 1) obsahuje mimo to plány práce místního výboru Národní fronty. V inventárním seznamu je kniha proto rozdělena na dvě části jednotlivosti. Ostatní dochované archiválie jsou zařazeny do skupiny úřední agenda, která je tematicky rozčleněna do pěti skupin.

Při pořádání nebyly z důvodu přehodnocení významu či multiplicity vyřazeny žádné archiválie.

Budoucí přírůstky:

Nepředpokládají se.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Nepoškozený.

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Vyšlo v Metodickém pokynu č. 4/2022 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 z 12. 3. 2010.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archiválie inventarizovaného archivního fondu pochází z činnosti MV NF v Postřekově. Agendu, již MV NF vykonával přibližují především dochované zápisy ze schůzí MV NF. MV NF se řídil usneseními okresního výboru Národní fronty, plnil jejich úkoly a zasílal mu kopie zápisů ze schůzí a zprávy o činnosti. Pro vytvoření ucelenějšího obrazu fungování Národní fronty v Postřekově je proto nezbytné ke studiu využít archivní fond Národní fronta – okresní výbor Domažlice (NAD 551). S ohledem na vedoucí úlohu Komunistické strany Československa v Národní frontě je vhodné věnovat pozornost také archivnímu fondu KSČ – okresní výbor Domažlice (NAD 574), případně archivnímu fondu Místní národní výbor Postřekov (NAD 356), uloženým ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně.

V souvislosti s ochranou osobních údajů je třeba, podle zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a zákona č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, upozornit na archiválie zařazené v sérii nižší úrovně nazvané „Evidence členů“ (kar 1/7). Evidence obsahuje jména a příjmení členů MV NF, data jejich narození, adresy bydliště s uvedením čísla popisného, zaměstnání a politickou příslušnost s vyznačením funkce v MV NF.

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
úřední knihy	1	1973–1976
kartony	1	1976–[1981]

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v roce 2023 archivní fond uspořádala a v roce 2024 archivní pomůcku sestavila Monika Žáčková. Archivní pomůcka byla zpracována prostřednictvím softwarové aplikace ELZA (software pro elektronické zpracování archiválií).

Prameny a literatura:

Viz Zdroje informací v I. kapitole.

Zpracovatel jednotky popisu: Žáčková, Monika (působnost od 1996-)

Datum popisu: 17. 6. 2024

Seznam použitých zkratk

bm	běžný metr
ELZA	elektronické zpracování archiválií
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
KSČ	Komunistická strana Československa
MAV NF	místní akční výbor Národní fronty
MV NF	místní výbor Národní fronty
OV NF	okresní výbor Národní fronty
poř. č.	pořadové číslo
ukn	úřední kniha

223101010/2059

1

Národní fronta - místní výbor Postřekov

geografický objekt: Postřekov (Postřekov, Domažlice, Česko)

1

1

2

Orgány místního výboru Národní fronty

2

1//1

3

ukn 1

Zápisy ze schůzí místního výboru Národní fronty a
společných schůzí místního výboru Národní fronty s Místním
národním výborem Postřekov, Agitačním střediskem
Postřekov a místní organizací Komunistické strany
Československa Postřekov, plány práce

12. 2. 1973 - 12. 11. 1976

3

1//1/1

4

Zápisy ze schůzí místního výboru Národní fronty a
společných schůzí místního výboru Národní fronty s Místním
národním výborem Postřekov, Agitačním střediskem
Postřekov a místní organizací Komunistické strany
Československa Postřekov
úřední kniha

12. 2. 1973 - 12. 11. 1976

3

1//1/2

5

Plány práce
úřední kniha

1973-1976

2

1//2

6

kar 1/1

Návrh usnesení z rozšířeného plenárního zasedání

1977

2

1//3

7

kar 1/2

Usnesení ze schůze pléna

11. 9. 1979

1

2

8

Úřední agenda místního výboru Národní fronty

2

2//1

9

Plány práce
úřední kniha: 1

1973-1976

spojeno s: Plány práce; 1973-1976; Národní fronta - místní výbor Postřekov,
CZ223101010/2059/1//1/2

2

2//2

10

kar 1/3

Plány práce a schůzové činnosti

1977-1980

2

2//3

11

kar 1/4

Zprávy o činnosti

1976-1979

2

2//4

12

kar 1/5

Jednotný plán kulturně výchovné činnosti obce

1977-1980

2

2//5

13

kar 1/6

Socialistický závazek na počest 60. výročí Velké říjnové
socialistické revoluce

1977

2

2//6

14

kar 1/7

Evidence členů

[1976]-[1981]

omezení přístupnosti: Digitální archivní objekt není přístupný k nahlížení.
Archiválie a její kopie v analogové podobě nejsou přístupné k nahlížení.
datum konce omezení: 31. prosince 2063

Rejstřík korporativní

Národní fronta. Místní výbor Postřekov (Postřekov, Postřekov, Domažlice, Česko : 1954-1990), místní orgán sdružení politických stran a společenských organizací

1

Rejstřík zeměpisný

Postřekov (Postřekov, Domažlice, Česko)

1

Název archivní pomůcky: Národní fronta – místní výbor Postřekov

Značka archivního souboru: NF MV Postřekov

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1973–[1981]

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 2 (ukn, 1, 1973–1976; kar, 1, 1976–[1981])

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 14

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,04 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 17. června 2024

Zpracovatel archivního souboru: Monika Žáčková

Archivní pomůcku sestavil: Monika Žáčková

Počet stran archivní pomůcky: 12

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Radka Kinkorová, 17. června 2024 (čj. SOAP/10-473/2024)